

MINISTERSTVO DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Letecký a námorný vyšetrovací útvar
Námestie slobody 6, P.O.BOX 100, 810 05 Bratislava 15

Ev.č.: SKA2013009

Z Á V E R E Č N Á S P R Á V A

o odbornom vyšetrovaní leteckej nehody

vetroňa typu **VSO-10 Gradient**

poznávacej značky **OM-5611**

Dátum: 03.07.2013

Miesto: Ostratice

Odborné vyšetovanie leteckej mimoriadnej udalosti bolo vykonané podľa § 18 zákona č. 143/1998 o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v súlade s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 996/2010 o vyšetovaní a prevencii nehôd a incidentov v civilnom letectve, ktorými sa riadi vyšetovanie leteckých nehôd a incidentov v civilnom letectve.

Záverečná správa je vydaná v súlade s predpisom L 13, ktorý je aplikáciou ustanovení ANNEX 13, Vyšetovanie leteckých nehôd a incidentov k Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve.

Výhradným cieľom odborného vyšetovania je zistenie príčin vzniku udalosti a prevencia vzniku takýchto udalostí, nie však poukazovanie akejkoľvek viny alebo zodpovednosti osôb.

Táto záverečná správa, jej jednotlivé časti alebo iné dokumenty, vzťahujúce sa k odbornému vyšetovaniu predmetnej udalosti majú len informatívny charakter a nemôžu byť použité inak, len ako odporúčenie pre realizáciu opatrení, ktoré by zabránili vzniku ďalších leteckých mimoriadnych udalostí s obdobnými príčinami

A. ÚVOD

Prevádzkovateľ / Vlastník:	Aeroklub Trenčín
Typ prevádzky:	všeobecné letectvo
Typ vetroňa:	Orličan, VSO-10 Gradient
Poznávacia značka:	OM-5611
Miesto vzletu:	letisko Partizánske / LZPT
Fáza letu:	vynútené pristátie
Miesto nehody:	Ostratice
Dátum a čas nehody:	03.07.2013, 15:17

Poznámka: Všetky časové údaje v tejto správe sú uvádzané v UTC čase.

B. INFORMATÍVNY PREHĽAD

Dňa 03.07.2013 v čase 15:17, počas letového dňa na pretekoch bezmotorových lietadiel s názvom „Súťaž v bezmotorovom letaní memoriál Alexandra Makarenka“, pilot na navigačnom lete nenašiel vhodné termické podmienky a rozhodol sa pre vynútené pristátie do terénu v blízkosti obce Ostratice s vetroňom typu VSO-10 Gradient, poznávacej značky OM-5611 (ďalej len „VSO“). Počas pristávacieho manévru v malej výške došlo k pádu VSO do vývrvky s následným nárazom do zeme. Pilot po leteckej nehode bol vážne zranený. VSO zničený.

Na vyšetrenie príčin vzniku predmetnej udalosti bol ustanovený:

Ing. Igor BENEK
Ing. Juraj GYENES

Správu vydáva:

Letecký a námorný vyšetovací útvar
Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky

C. HLAVNÁ ČASŤ SPRÁVY

1. FAKTICKÉ INFORMÁCIE
2. ANALÝZY
3. ZÁVERY
4. ODPORÚČANIA NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI

1. FAKTICKÉ INFORMÁCIE

1.1 Priebeh letu

Pilot si dňa 03.07.2013 prevzal od organizátora súťaže letový plán k vykonaniu súťažného letu po trase letisko LZPT- Martin – Čeladice – Motešice – LZPT. Pilot pri návrate z otočného bodu Motešice pri obci Ostratice nenašiel vhodné termické podmienky k pokračovaniu v lete. Rozhodol sa vykonať vynútené pristátie do terénu. Po vybraní vhodnej plochy, roľa medzi dvomi obcami, pilot začal vykonávať samotné priblíženie na pristátie. Pri pravotočivej zatáčke na malej výške letu, cca 60 m, došlo k pádu VSO s prechodom do vývrtky. Pilotovi sa vzhľadom na malú výšku letu vývrtku nepodarilo vybrať a došlo k stretu s prednou časťou VSO s terénom.

Denná doba: Deň
Pravidlá letu: VFR

1.2 Zranenia osôb

Zranenie	Posádka	Cestujúci	Ostatné osoby
Smrteľné	-	-	-
Vážne	1	-	-
Lahké zranenia	-	-	-
Bez zranení	-	-	-

1.3 Poškodenie lietadla

Vetroň VSO bol pri leteckej nehode zničený - úplne zničená predná časť trupu, zlomený trup a poškodené konce krídel.

1.4 Ostatné škody

Leteckému a námornému vyšetrovaciemu útvaru neboli oznámené okolnosti s prípadným uplatnením iných náhrad škôd voči tretej osobe.

1.5 Informácie o leteckom personáli

Pilot:

občan Slovenskej republiky, vek 49 rokov,

držiteľ preukazu spôsobilosti pilota klzákov GPL, č. SK 01020215, vydaný Leteckým úradom Slovenskej republiky, s vyznačenou platnosťou do 31.12.2022.

Osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 2. triedy s vyznačenou platnosťou do 23.01.2014.

Letové skúsenosti:

Celkový nálet pilota: 422 h 40 min a 857 letov

1.6 Informácie o lietadle

Drak:

typ:	VSO-10 Gradient
poznávacia značka:	OM-5611
výrobné číslo:	150127
výrobca:	Orlíčan Choceň, Česká republika

Osvedčenie letovej spôsobilosti č. 0408-S, vydané Leteckým úradom Slovenskej republiky, s vyznačenou platnosťou do 05.05.2014.

Zákonné poistenie: Allianz Slovenská poisťovňa č.491 100 507.

1.7 Meteorologická situácia

Jasno, oblačnosť 3-4/8, dohľadnosť nad 10 km.

1.8 Navigačné zariadenia

Neuvádza sa.

1.9 Spojenie

Neuvádza sa.

1.10 Informácie o letisku

Neuvádza sa.

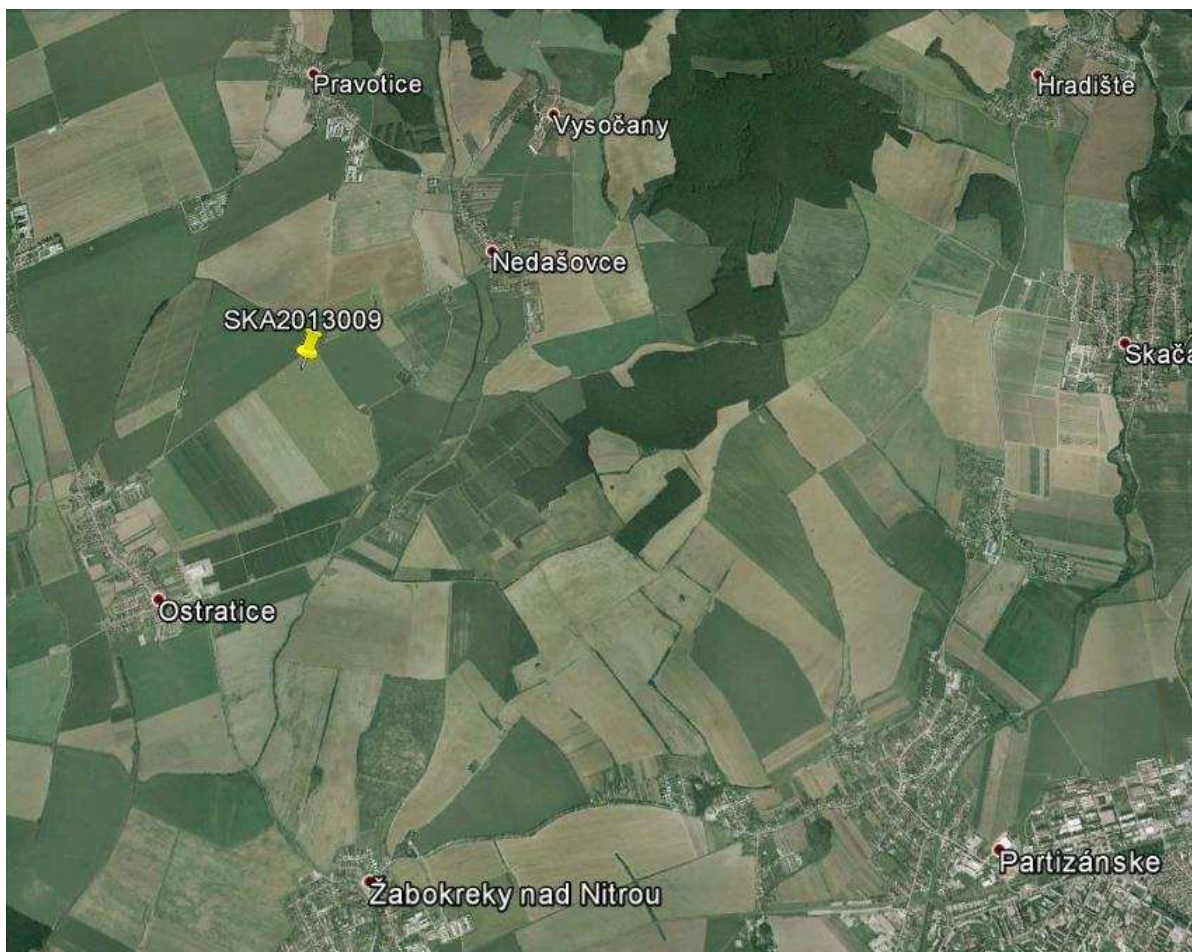
1.11 Letové zapisovače a ostatné záznamové prostriedky

Neuvádza sa.

1.12 Informácia o dopade a troskách

VSO dopadol do rovného terénu bez význačných prekážok.

Miesto leteckej nehody je určené zemepisnými súradnicami: N 48°39' 36'' E 018°17' 37''.

1.13 Lekárske a patologické nálezy

Pilot ťažko zranený, prevezený do nemocnice.

1.14 Požiar

Nevznikol.

1.15 Aspekty prežitia

Pátranie a záchranu prostriedkami SAR nebolo nutné vykonať.

1.16 Testy a výskum

Nebolo nutné vykonať žiadne testy ani expertné preskúmanie častí VSO. Pilot vo svojej výpovedi uvádza, že VSO nemalo počas letu pred leteckou udalosťou žiadne technické problémy.

1.17 Informácie o organizáciách a riadení

Neuvádza sa.

1.18 Doplnkové informácie

Neuvádza sa.

1.19 Spôsoby odborného vyšetrovania

Boli použité bežné spôsoby vyšetrovania.

2. ANALÝZA

Pristátie vetroňov do terénu si vyžaduje od pilotov zvýšenú pozornosť na vybraní vhodnej plochy a vykonanie konečného priblíženia a pristátia. Voľba plochy na pristátie musí zohľadňovať okrem orientácie plochy voči vetru aj jej povrch, sklon, únosnosť a druh porastu pokrývajúceho plochu. Pristátie do relatívne neznámeho terénu, o ktorom pilotovi sprostredkuje informáciu len zbežný pohľad, kladie na pilota zvýšené psychické nároky. Všetky uvedené faktory vrátane zmeny rýchlosti a orientácie prízemného vetra a nerovností povrchu terénu vedú v mnohých prípadoch pri pristátí k poškodeniam vetroňov.

Po vybraní vhodnej plochy pre vynútené pristátie, pilot vykonal v malej výške na poslednú chvíľu pri priblížení na pristátie zákrutu do pravej strany, pričom pilotoval VSO takým spôsobom, že uviedol VSO do pádu s prechodom do vývrtky, s následným nárazom do zeme bez doprednej rýchlosti.

3. Z Á V E R Y / Príčina vzniku leteckej nehody

3.1 Zistenia

Pilot

- mal podľa predloženej dokumentácie platné kvalifikácie pre vykonávanie letov na danej kategórii lietadiel,
- mal dostatočné letové skúsenosti pre vykonávanie súťažných letov,
- v čase leteckej udalosti nebol pod vplyvom alkoholu, drog ani bežných liečiv, ktoré mohli znížiť pozornosť počas letu.

Lietadlo

- malo platnú dokumentáciu a nevykazovalo žiadnu poruchu pred leteckou udalosťou.

3.2 Príčiny leteckej nehody:

- nezvládnutie techniky pilotáže pilotom VSO pri vynútenom pristátí do terénu.

4. ODPORÚČANIA NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI

Záverečná správa z vyšetrovania predmetnej leteckej nehody neobsahuje žiadne odporúčania.

V Bratislave, 20.08.2013